

KURAN'LA YOLCULUK

AİLE İLE İMTİHAN

ADEM ALEYHİSSELAM'IN OĞULLARI HABİL İLE KABİL

Yeryüzündeki İlk Cinayet..

HABİL İLE KABİL

- ▶ Habil ile Kabil, Hz. Adem aleyhisselam'ın iki oğludur. Onların insanın içini ezen ibretlik kıssası Kuran-ı Kerim'de özlü bir şekilde bize aktarılmış, tefsir ve tarih kitaplarında ise daha ayrıntılı olarak ele alınmıştır.
- ▶ Müelliflerin çoğuna göre; Hz. Havva biri kız, biri erkek olmak üzere her batında ikiz çocuklar doğurmuştu. Aynı batında doğanların birbiriyle evlenmesi haramdı. Ancak her batnın erkeği bir diğer batnın kızıyla evlenebiliyordu.
- ▶ Evlilik çağları geldi. Habil'in ikizi Kabil ile, Kabil'in ikizi de Habil'le evlenecekti. Fakat Kabil kendi ikizinin Habil ile evlenmesine razı gelmedi.
- ▶ Bunun üzerine Hz. Adem (a.s) her ikisine de bir kurban takdim etmelerini ve kurbanı kabul olanın haklı olacağını söyledi.

HABİL İLE KABİL

- Ziraat ile uğraşan Kabil, ürünlerinin en kötülerini takdim edilmek üzere getirdi. Habil ise, sürüsünün en iyilerinden bir hayvanı getirdi. Sonuçta Habil'in takdimi kabul edildi, Kabil'inki ise edilmedi.
- Tefsir ve tarih kitaplarında yer alan bu rivayetler genellikle İsrailiyyat dediğimiz Yahudi ve Hristiyan kaynaklıdır. Şimdi gelin Kuran-ı Kerim'de isim verilmeden bize nakledilen Habil ve Kabil hadisesini ayetlerden açıklamalarla okuyalım:
- ***“Onlara, Âdem'in iki oğlunun (Hâbil ile Kabil'in) haberini de hakkıyla oku! Hani birer kurban takdîm etmişlerdi de birisinden (Hâbil'den) kabûl edilmiş, diğerinden (Kabil'den) ise kabûl edilmemişti. (Kabil, Hâbil'e:) “Seni mutlaka öldüreceğim!” dedi. (Hâbil ise:) “Allah, ancak takvâ sâhiblerinden (amellerini) kabûl buyurur” dedi.”***

HABİL İLE KABİL

- Zira Hâbil en değerli hayvanlarından birini kurban olarak sunarken, kardeşi Kâbil, çürük ve döküntü ürünleri vermeye kalkmıştı.
- Bunun üzerine Kâbil, kıskançlık ve öfkeye kapılarak kardeşine, “**Seni mutlaka öldüreceğim!**” dedi.
- Hâbil şöyle cevap verdi: Senin kurbanının kabul edilmeme sebebi ben değilim ki beni suçluyorsun. Asıl suçu kendinde aramalısın.
- Çünkü Allah, kalbi kötülükle dolu olduğu hâlde, gösteriş amacıyla ibâdet edenlerin değil, çirkin davranışlardan uzak durmaya çalışan takvâ sahiplerinin sunduğu kurbanı kabul eder. (Mahmut Kısa Meali)

HABİL İLE KABİL

- “Yemin olsun ki, eğer beni öldürmek için bana elini (kötü bir niyetle) uzatsan da, ben seni öldürmek için elimi sana uzatıcı değilim. Şüphesiz ki ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım.”
- “Bununla beraber, eğer beni öldürecek olursan, dileğim odur ki; hem benim günahlarımı, hem de kendi günahlarını yüklenesin de, cehennem halkından olasın! İşte, zalimlerin cezası budur!”

HABİL İLE KABİL

- *“Nihayet nefsi ona kardeşini öldürmeyi hoş (ve kolay) gösterdi de onu öldürdü; bu yüzden hüsrana uğrayanlardan oldu.”*
- *“Sonra Allah, ona kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için, yeri eşeleyen bir karga gönderdi. (Kabil:) “Yazıklar olsun bana! Şu karga kadar olup da kardeşimin cesedini gömmekten âciz mi kaldım?” dedi. Böylece pişman olan kimselerden oldu.” (Maide Suresi 27-31)*

- Nefsani duygularına boyun eğen Kabil, kardeşini öldürmüş ancak cesetle ne yapacağını bilemez halde kalakalmıştı.
- Bunun üzerine Allah-u Teala bir karga göndermiş ve kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini bile bilmeyen Âdemoğlu, kendinden daha zayıf bir varlıktan, - kargadan- bunun nasıl yapıldığını görmüş ve kardeşini gömmüştü.
- Ayet-i Kerime'de bahsedilen katilin duyduğu pişmanlık tevbe pişmanlığı değildir. Zira öyle olsaydı Allah-u Teala onun tevbesini kabul ederdi.
- Allah-u Teala: **“böylece hüsrana uğrayanlardan oldu.”** (Maide Suresi 30) buyurarak akıbetinin ne olduğunu bize bildirmiştir.

HABİL İLE KABİL

- Resulullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: “Haksız yere öldürülen hiçbir kimse yoktur ki onun kanından Âdem'in birinci oğluna bir pay ayrılmaz. Zira cinayeti âdet edenlerin ilki odur” (Buhari)
- “Kim İslam'da iyi bir çığır açarsa, açtığı çığırın ecri ve kendisinden sonra onunla (o çığırda) amel edenlerin kazandıkları ücretlerin bir misli, -onların sevaplarından hiçbir şey eksilmeden- ona ait olur. Kim de İslam'da kötü bir çığır açarsa, açtığı çığırın günahı ve kendisinden sonra onunla amel edenlerin günahların bir misli, ona ait olur.” (Müslim)

HABİL İLE KABİL

Kurani Mesaj:

- Bir insanı haksız yere öldürmek tüm insanlığı öldürmek gibi büyük bir zulümle eşdeğer tutulur.
- ***“Kim bir kimseyi, bir kimseye veya (o kimsenin) yeryüzünde bir fesad (çıkarmakta olmasın)a karşılık olmaksızın (ölüm cezâsını gerektiren bir suç olmadığı hâlde) öldürürse, o takdirde bütün insanları öldürmüş gibidir. Kim de onun (bir insanın) hayatını kurtarırsa, o takdirde bütün insanların hayatını kurtarmış gibidir.”***
(Maide Suresi 32)

HABİL İLE KABİL

Kurani Mesaj:

- İslam'da insanların hayat hakkına hürmet edildiği gibi hayvanların hayat hakkına da hürmet vardır.
- İbni Ömer *radiyallahu anhüma*'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:
- "Bir kadın ölünceye kadar hapsediği bir kedi yüzünden azap edildi ve bu sebeple cehenneme girdi. Hayvanı hapsedtiğinde ona bir şey yedirmemiş, içirmemiş, yerdeki haşereleri yemesine bile izin ve imkân vermemişti." (Buhârî, Enbiyâ 54)

HABİL İLE KABİL

Kurani Mesaj:

- Ebu Hureyre'den (r.a) nakledilen başka bir rivayetinde de Resulullah aleyhisselatu vesselam şöyle buyurmuştur:
- “Susuzluktan ölmek üzere olan bir köpek bir kuyunun etrafında dolaşıp duruyordu. İsrailoğullarından fâhişe bir kadın onu gördü; hemen çizmesini çıkardı ve onunla köpek için kuyudan su çekerek onu suladı. Bu yüzden o kadın bağışlandı.” (Buhari)
- Yani burdan anlıyoruz ki, Allah'ın yaratıklarına yapılacak iyilikler, bir takım günahlara kefâret olabilmektedir. O halde yapılabilecek hiçbir iyilik ve hayırdan geri kalmamak lâzımdır.
- Zaten bununla ilgili bir başka hadisinde de Efendimiz (s.a.v) hayat sahibi her varlığa yapılacak iyiliğin karşılığının verileceğini buyurmuştur. Şimdi de o hadise bakalım.

Kurani Mesaj:

- "Bir adam yolda, yürürken susadı ve susuzluğu arttı. Derken bir kuyuya rastladı. İçine inip susuzluğunu giderdi. Çıkınca susuzluktan soluyup toprağı yemekte olan bir köpek gördü. Adam kendi kendine: 'Bu köpük de benim gibi susamış.' deyip tekrar kuyuya inip, mestini su ile doldurup ağzıyla tutarak dışarı çıktı ve köpeğı suladı. Allah onun bu davranışından memnun kaldı ve günahlarını affetti."

Resulullah'ın (s.a.v) yanındakilerden bazıları:

- "Ey Allah'ın Resülü! Yani bize hayvanlar için de ücret mi var?" dediler. Resulullah aleyhissalatu vesselam:

- "Evet! Her 'yaş ciğer' (sahibi) için bir ücret vardır." buyurdu." (Buhârî, Şirb 9)

HABİL İLE KABİL

Kurani Mesaj:

- Habil **“Şübhesiz ki ben, âlemlerin Rabbi olan Allah'dan korkarım.”** demiş ve kardeşine zarar vermeye yeltenmemiştir.
- Belki ona haksız yere adam öldürmenin çirkinliğini hatırlatmak belki de fitne çıkmasını önlemek için bu şekilde davranmıştı.
- Her halükarda sırf Allah'tan korktuğu için Kabil öldürmeye teşebbüs etmedi.

HABİL İLE KABİL

Kurani Mesaj:

- ▶ Allah-u Teala takva sahiplerinin salih amellerini kabul eder.
- ▶ **“Allah, ancak takvâ sâhiblerinden (amellerini) kabûl buyurur”** (Maide Suresi 27)
- ▶ Ebu Hüreyre'den (r.a) nakledildiğine göre, Resul-i Ekrem Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur:
- ▶ **“(Yüce) Allah şöyle buyurdu: ‘Salih kullarım için hiçbir gözün görmediği, hiçbir kulağın işitmediği ve hiç kimsenin aklına gelmeyen şeyler hazırladım.’** (Müslim, Cennet, 2)

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

“Bugün, Allah'ın merhametine nâil olanlardan başka hiç kimse, O'nun gazâbından kurtulamayacaktır!” (Hud Suresi 43)

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

- Nuh aleyhisselam; hayatı baştan sona tevhid mücadelesi içinde geçmiş ulu'l azm peygamberlerden biridir.
- O; Allah tarafından seçilmiş ve yoldan sapmış olan kavmini tevhid inancına döndürmek için tebliğde bulunmuştur.
- Yoldan çıkmış azgın kavmi ise onun uyarıların kulak asmadığı gibi Hz. Nuh'u (a.s) haşa yalancılıkla itham ederek taşlamakla tehdit etmiş, başlarına geleceğini haber verdiği azabı getirmesini söyleyerek ona meydan okumuşlardı.
- Dahası en yakınından iki kişi, yani karısı ve oğlu da hakikate sırtını dönenlerin arasında yer almış ve helak olmuşlardı.
- Şimdi kısaca özetlediğimiz bu kıssanın geri kalanını ve sabır kahramanı Hz. Nuh aleyhisselam'ı Kuran-ı Kerim'den okuyalım ve ibret alalım.

NUH (A.S)'IN OĞLU

- "Senin milletinden, inanmış olanlardan başkası inanmayacaktır; onların yapageldiklerine üzülmeye; nezaretimiz altında, sana bildirdiğimiz gibi gemiyi yap. Haksızlık yapanlar için bana baş vurma, çünkü onlar suda boğulacaklardır" diye Allah tarafından vahyolundu."
- "Gemiyi yaparken, milletin inkarcı ileri gelenleri yanına uğradıkça onunla alay ederlerdi. O da: "Bizimle alay ediyorsunuz ama, alay ettiğiniz gibi biz de sizinle alay edeceğiz; rezil edecek olan azabın kime geleceğini ve kime sürekli azabın ineceğini göreceksiniz" dedi."

NUH (A.S)'IN OĞLU

- **“Nihâyet emrimiz gelip çattı; sular coşup kaynamaya başlayınca, “Her cins (hayvan)dan birer çift al ve (boğulacaklarına dâir) haklarında hüküm verilmiş olanlar hariç, aileni ve iman edenleri gemiye bindir!” dedik. Zaten onunla birlikte iman edenlerin sayısı pek azdı.”**
- **“(Nuh) dedi ki: “Gemiye binin! Onun yüzüp gitmesi de, durması da Allah'ın adıyladır. Şüphesiz ki Rabbim çok bağışlayan, pek esirgeyendir.”**
(Hud Suresi 37-41)

NUH (A.S)'IN OĞLU

- **“Ve o (gemi, sular her tarafı istila ettiğinde) onlarla birlikte dağlar gibi dalga(lar)ıçinde akıp gidiyordu. Nûh, (kendilerinden) ayrı bir yerde bulunan oğluna (iman eder ümidiyle): “Ey oğulcuğum! Bizimle berâber (sen de) bin, kâfirlerle berâber olma!” diye seslendi.”**
- **“Buna karşılık oğlu, “Ben kendi başımın çaresine bakabilirim; beni sulara karşı koruyacak bir dağa sığınıp kurtulacağım!” dedi. Nûh ise, “Bugün, Allah’ın merhametine nail olan mümin kullarından başka hiç kimse, O’nun gazabından kurtulamayacaktır!” dedi. İşte o anda, aralarına dev bir dalga girdi ve böylece, Nûh’un oğlu da diğer kâfirler gibi azgın sular arasında boğulup gitti!” (Hud Suresi 42-43)**

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

- ▶ Tarihçilerin belirttiğine göre Nuh aleyhisselam'ın 4 oğlu vardı. Onlardan üçü iman etmiş ve babalarıyla beraber kurtulmuştu. Ancak oğullarından biri küfür üzere inat etmiş ve tufanda boğularak helak olanlardan olmuştu.*
- ▶ Dalgaların taşıp da felaketin ortasında oldukları o hengamda Hz. Nuh (a.s) oğlunu gemiye çağırması, iman edip kafirlerle birlikte olmaması için elini uzatmıştı.
- ▶ Kendi başının çaresine bakabileceğini zanneden oğulun iman nurundan yoksun aklı onu saptırması, dalgaların dağın tepesine ulaşamayacağına kendini inandırmıştı.
- ▶ Baba yüreği dayanamamış yine oğluna Allah'ın hükmünden kaçış olmadığını hatırlatmıştı ama nafi. Küfrün karanlığındaki ruha nasihatler tesir etmedi ve oğlu kafirlerle beraber helak oldu.

*<https://mawdoo3.com/>

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

► **“Nihâyet (vakti geldiğinde): “Ey yer! Suyunu yut!
Ve ey gök! (Sen de yağmurunu) tut!” denildi. Su
çekildi, iş bitirildi, (gemi) Cûdî (dağının) üzerine
oturdu ve: “(Allah'ın rahmetinden uzak olan)
zâlimler topluluğu helâk olsun!” denildi.”**
(Hud Suresi 44)

► Gemiye binenler hariç yeryüzündekiler boğuldular.
Allah-u Azimüşşan yeryüzüne suyunu yutmasını
gökyüzüne ise yağmuru tutmasını emretti. Allah'ın
emrini inkar edenler helak oldu.

► **“Nûh ise, Rabbine nidâ (duâ) edip dedi ki:
“Rabbim! Şübhesiz ki oğlum benim âilemdendir
(sen bana âilemin kurtulacağını va'd etmiştin);
muhakkak ki senin va'din haktır ve sen
hükmedenlerin en hâkimisin!”** (Hud Suresi 45)

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

- ▶ Nuh aleyhisselam'ın yüreği oğlunun acısıyla yansa da, Rabbinin hakîm ve âdil olduğunu biliyor onun verdiği her sözün doğru olup mutlaka gerekleŖeceđine itikat ediyordu. Kendi ailesinden gördüğü oğlunun kurtulamamasının hikmetini öğrenmek için dedi: **“Rabbim! Ŗbhesiz ki oğlum benim âilemdendir. Muhakkak ki senin va'din haktır ve sen hükmedenlerin en hâkimisin!”**
- ▶ **“(Allah) buyurdu ki: “Ey Nh! Ŗbhesiz o, senin âilenden değildir! Çünki o(nun yaptığı), sâlih olmayan bir ameldir. Öyleyse hakkında bilgi sâhibi olmadığın bir Ŗeyi benden isteme! Muhakkak ki ben seni câhillerden olmaktan sakındırırım!”** (Hud Suresi 46)
- ▶ Yani o oğul kan bağı yönünden Nuh aleyhisselam'ın öz oğlu olsa da, inkar edenlerle beraber olmayı tercih ettiği için onun ehlerinden ve ailesinden değildir.
- ▶ Allah onun ailesinden iman edenlerin kurtaracağını vaad etmiŖti ve vaadi gerekleŖti.

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

- Burada iman kardeşliğinin kan bağından ne kadar kuvvetli olduğu gözümüzün önüne seriliyor.
- Zira Cenab-ı Hak mümin olmayan evladı mümin kulunun ailesinden saymıyor.
- Böylece annelik veya babalık şefkatinin Allah'ın emirlerine sırtını dönmüş birine verilecek ceza hakkında mü'mini adaletsizliğe sevk etmemesi gerektiğini bize gösteriyor.

NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

- Hz. Nuh (a.s) karısı ve oğlunun küfür ve isyanına rağmen bu ağır imtihan karşısında sabır ve teslimiyet misali olmuş, onların akıbeti karşısında tam bir tevekkülle Rabbinin emrine boyun eğmiştir.
- Zaten Hz. Nuh'dan (a.s) öğrendiğimiz gibi küfür girdabına düşenler için son ana kadar çırpınsak da, Allah'ın takdiri gerçekleşikten sonra bize düşen şöyle demektir:
  - ***“Rabbim! Ben, hakkında bilgi sahibi olmadığım şeyi senden istemekten sana sığınırım. Beni bağışlamaz, bana acımazsan, hüsrana düşenler'den olurum”***
(Hud Suresi 47)

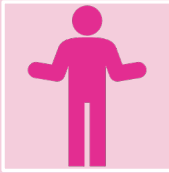
NUH ALEYHİSSELAM'IN OĞLU

Nuh aleyhisselam kafirleri gelecek tufanla ilgili defaatle uyardı ve onların gözü önünde gemiyi inşa etti. Ancak hakka karşı kör ve sağır olan oğlu kibrine mağlup oldu ve dağa sığınarak Allah'ın azabından kurtulabileceğini zannederek boğulup gitti.

“Bu iki zümrenin (müminlerle kâfirlerin) durumu, kör ve sağır ile gören ve işiten kimseler gibidir. Bunların hali hiç eşit olur mu? Hâla ibret almıyor musunuz?” (Hud Suresi 24)

İşte o gün de, şimdi de, bir tarafta iman eden bahtiyarlar, öte yanda hakikati inkar eden zalimler var. Zamanın debdebeli dalgaları ve fırtınaları arasında sahil-i selamete ulaşmak isteyen bizlerin de bu kıssadan alacağı çok dersler var. Rabbim bizi kurtulandıktan eylesin.

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

Haset...

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- ▶ Hz. Yusuf (a.s), daha küçük yaşlarından itibaren babasının alaka ve sevgisine mazhar olmuştu. Babası Hz. Yakub (a.s) oğlundaki farklı meziyet ve hususiyetleri farketmişti. Bu yüzden diğer evlatlarına nazaren ona daha fazla meyletmişti ve O'nu çok severdi.
- ▶ Ancak Hz. Yusuf aleyhisselam'ın, babalarının nezdinde gördüğü bu ilgi ve alaka, abilerinin kalbinin hased ve kıskançlıkla dolmasına sebep olmuştu.
- ▶ Bir gün henüz çocuk olan Hz. Yusuf (a.s) gördüğü bir rüyayı babasına anlattı.: **"Babacığım! Rüyamda onbir yıldız, güneş ve ayın bana secde ettiklerini gördüm"** (Yusuf Suresi 4)
- ▶ Peygamberlik ferasetiyle bunun ne anlama geleceğini sezen Hz. Yakub (a.s) da şöyle demişti: **"Oğulcuğum! Rüyanı kardeşlerine anlatma, yoksa sana tuzak kurarlar; zira şeytan insanın apaçık düşmanıdır"** (Yusuf Suresi 5)
- ▶ Ancak hased ve kıskançlık abilerinin gözünü karartmıştı. Şimdi bu çok büyük ibretlerin bulunduğu kıssayı ayetlerden kısa izahlarıyla okuyalım ve tefekkür edelim.

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- **“Hani** Yûsuf’un kardeşleri, kendi aralarında konuşurlarken **diyorlardı ki: “Yûsuf ile öz kardeşi Bünyamin, babamızın gözünde bizden daha kıymetli. Oysa** onlar iki küçük çocuk, **biz** ise hem güçlü kuvvetli, hem de on kişilik **kalabalık bir topluluğuz. Doğrusu babamız, apaçık bir yanılğı içerisinde.”**
- “Bunun için, **Yûsuf’u ya öldürmeli, ya da onu** asla geri dönemeyeceği uzak **bir yere atmalısınız ki, babanızın bütün ilgi ve şefkati yalnızca size kalsın! Ondan sonra da,** nasıl olsa tövbe eder, **iyi birer insan olursunuz!”**

► “İçlerinden nisbeten daha insafli olan biri, “Bence **Yûsuf’u öldürmeyin; eğer mutlaka** bir şey **yapacaksanız, onu** şehrin dışındaki bir **kuyunun içine atın;** oradan geçen **kervanlardan biri onu alıp** uzak diyarlara **götürsün dedi.”**

► Böylece, ellerini kana bulamadan amaçlarına ulaşmış olacaklardı. Bu teklif, diğerleri tarafından da kabul edildi ve sinsi plân uygulanmaya başlandı.

► Yûsuf'un kardeşleri, babaları Yakup Peygambere gelerek bir kır gezisine çıkmaya karar verdiklerini ve Yûsuf'u da yanlarında götürmek istediklerini söylediler. Babaları, bunun tehlikeli olabileceğini söyleyince:

► **“Ey babamız!” dediler, “Yûsuf hakkında bize neden güvenmiyorsun? Oysa biz onun iyiliğini isteriz.”**

► **“Yarın onun da bize katılmasına izin ver de, gezip oynasın. Biz onu koruruz!”**

► Babaları, **“Onu götürmeniz beni gerçekten çok üzer. Çünkü onun bir an bile yanımdan uzak kalmasına dayanamam.**

► **Ayrıca, gideceğiniz yer tehlikelerle dolu. Siz başka işlerle meşgul olurken, bir anlık dalgınlığınıza denk gelir de, kurdun biri onu kapar diye endişe ediyorum!” dedi.”**

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

► “Bunun üzerine onlar, **“Biz bu kadar güçlü ve hazırlıklı bir topluluk olduğumuz hâlde, yine de onu kurt kapacaksa, o zaman yazıklar olsun bize!” dediler.**”

► “Böylece, babalarını iknâ ederek Yûsuf'u yanlarına alıp yola çıktılar. **Onu götürüp** kervanların uğrak yeri olan eski bir **kuyunun içine atmaya karar verdiklerinde**, büyük bir üzüntü ve endişe içinde olan **Yûsuf'a şöyle vahyettik:** “Ey Yûsuf! Sakın korkma, ümitsizliğe kapılma! Çünkü Biz seni buradan kurtaracak ve yüce makâmlara ulaştıracacağız. Yıllar sonra, kardeşlerinle tekrar karşılaşacaksın. İşte o gün, **onlar** seni tanımadıkları için olup bitenlerin **farkında bile değillerken, bu çirkin davranışlarını onlara haber vereceksin.** O zaman, hepsi utanç ve pişmanlıkla başlarını öne eğip senden özür dileyecekler.”

► “Yûsuf'un kardeşleri, onu kuyuya atmadan önce gömleğini almışlardı. Öldürdükleri bir hayvanın kanına buladıkları bu gömleği de yanlarına alarak, **hava kararırken, ağlaya ağlaya babalarının yanına geldiler.**”

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- **“Ey babamız!” dediler, “Biz aramızda yarışmak için konakladığımız yerden azıcık uzaklaşmış, Yûsuf’u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. Döndüğümüzde ne görelim, bir kurt parçalamış onu! Fakat biliyoruz ki, biz her ne kadar doğruyu söylüyor olsak da, sen bize haklı olarak inanmayacaksın!”**
- **“Daha sonra, Yûsuf’un yalancılıktan kana bulanmış gömleğini çıkarıp gösterdiler. Yüreği kan ağlayan Yakup, “Hayır!” dedi, “Bu anlattıklarınız hiç de inandırıcı gelmiyor bana! Bu ne merhametli bir kurtmuş ki, gömleğini yırtmadan Yusuf’umu parçalamış! Aslında, kıskançlık ve ihtirâslarınız sizi fenâ bir işe sürüklemiş. Ben de sizi Allah’a havale ediyorum. Artık bana düşen, güzelce sabretmektir. Ne diyeyim, bu anlattığınız olaylar karşısında, bana dayanma gücü vermesi için Allah’ın yardımına sığınmaktan başka çarem yok.”** (Yusuf Suresi 7-18)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- ▶ Hz. Yusuf aleyhisselam abilerinin kıskançlık ve hasedi neticesi kuyuya atılmış, köle olarak satılmıştı. Musibetlere düşmüş, iffetini muhafaza etmek için zindanlara düşmüştü. Ancak Allah-u Teala ona teselli ve tahammül gücü vermişti.
- ▶ **“Şânım hakkı için, bu işlerini onlar hiç farkında olmadıkları bir sırada kendilerine haber vereceksin!” diye vahyettik.**
(Yusuf Suresi 15)
- ▶ Yıllar geçti ve Cenab-ı Hak Yusuf aleyhisselam'a kuvvet ve izzet bahşetti. Mısır'a Aziz oldu. Aldığı tedbirler neticesinde halk kıtlık yıllarında perişan olmaktan korundu.
- ▶ **“İşte böylece biz, Yûsuf'a o ülkede kudret ve egemenlik bahşettik. Öyle ki, ülkenin her yerinde onun sözü geçiyordu. Öyle ya, Biz rahmetimizi dilediğimize veririz; hele iyilik yapanların mükâfatını boşa çıkarmayız.”**
(Yusuf Suresi 56)

- ▶ İşte o hengamda kardeşlerinin kurtulduğundan ve memleketin hazinelerine memur kılındığından haberleri olmayan 11 kardeş, erzak almak isteyen herkes gibi durumlarını arz etmek üzere Hz. Yusuf'un (a.s) huzuruna çıktılar.
- ▶ “Yûsuf aleyhisselam **onları** görür görmez **tanıdı**, fakat bunu belli etmedi, **onlar ise onu tanıyamamışlardı.**”
- ▶ Hz. Yûsuf (a.s), stokların herkese yetebilmesi için kişi başına ancak bir deve yükü erzak verileceğini ilân etmişti.
- ▶ Bu yüzden Yûsuf'un kardeşleri, Bünyamin adında bir üvey kardeşlerinin daha olduğunu, fakat babalarının onu çok sevdiği için yanından ayrılmasına izin vermediğini, bu yüzden kendileriyle birlikte gelemediğini söyleyerek onun için de erzak talep ettiler. (Yusuf Suresi Mahmut Kısa Meali)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- Hz. Yusuf aleyhisselam onlara kardeşleriyle beraber gelirlerse bir kişilik daha erzak alabileceklerini söyledi. Çaresiz bunu kabul eden abiler, babalarını kardeşleri Bünyamin'i beraberlerinde götürmelerine ikna etmek üzere geri döndüler.
- Ancak Hz.Yakub (a.s) onların bu tekliflerine şöyle karşılık vermişti: **“Tıpkı bir zamanlar kardeşini emânet ettiğim gibi, şimdi de onu mu size emânet edeyim?”** (Yusuf Suresi 64)
- Ancak ortada mecburi bir durum vardı o sebeple oğlunun gitmesine izin verdi . Ama onu abilerine değil Allah'a emanet ederek yola koştı.
- **“En iyi koruyucu Allah'tır ve O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”** (Yusuf Suresi 64)

- ▶ Onlar geri geldiklerinde Hz. Yusuf (a.s) kardeşi Bünyamin'i yanına çekti ve ona kimliğini açıkladı. Ayrıca oranın kanunlarına göre kardeşini yanında alıkoyabilmek için kurduğu planını gerçekleştirdi.
- ▶ Küçük kardeşinin yüküne bir kap yerleştirmişti. Böylece hirsızlıkla itham edilen Bünyamin abisi Yusuf aleyhisselam'ın yanında kalırken diğer abiler babalarına ne diyeceklerinin telaşı ile gerisin geri döndüler.
- ▶ çünkü Yusuf'a (a.s) kardeşleri yerine kendilerinden birinin alıkoyunması için ne kadar yalvardılarsa da bu istekleri reddedilmişti.
- ▶ Sadece en büyük kardeş babasına ettiği yeminin ağırlığı ile oradan ayrılmamış ve babası ona izin verene veya Allah başka bir çıkış yolu aana dek orada kalacağına yemin etmişti.

- Kardeşlerin geri dönmesi üzerine olanlardan haberdar olan Hz. Yakub'ın (a.s) kederden gözlerine ak düştü ve göremez hale geldi.
- Ama kendisinin bu halini görüp de üzüntüden helak olacaksın diyen oğullarına şöyle cevap vermişti:
- **“Ben derdimi ve tasamı sadece Allah'a şikayet ediyorum. Çünkü Allah tarafından, sizin bilemeyeceğiniz şeyleri biliyorum.”** (Yusuf Suresi 85)
- Hemen akabinde de oğullarına tekrar dönüp Yusuf (a.s) ve kardeşini aramalarını salık verdi ve şöyle dedi:
- **“Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin; doğrusu kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.”** (Yusuf Suresi 87)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- İşte böylece tekrar kardeşlerinin huzuruna çıktılar hala Yusuf'u (a.s) tanımamışlardı. Ona başlarına gelenleri anlatıp kendilerine acıması ve merhamet etmesi için yalvardılar.
- **“Yûsuf,** kardeşlerinin bu halini görünce artık dayanamadı ve onlara, **“Hani câhillik çağınızda Yûsuf'a ve kardeşine neler yapmıştınız, hatırlıyor musunuz?” diye sordu.”**
- “Bu sözler üzerine, bütün ihtişâmıyla karşılarında duran Yusuf'a yeniden ve dikkatle bir daha baktılar. Sonra hayret ve dehşet içerisinde, “Aman Allah'ım!” diye **haykırdılar,** **“Sen, yoksa sen Yûsuf musun?” O da:** “Evet, **ben Yûsuf'um ya!” diye karşılık verdi.** Sonra Bünyamin'i göstererek, **“İşte bu da kardeşim, Allah ikimize de lütufta bulundu. Evet, her kim dürüst ve erdemlice bir hayatı tercih ederek kötülüklerden sakınır ve zorluklar karşısında göğüs gererek sabretmesini bilirse, hiç kuşkusuz Allah, iyilik yapanların emeğini boşa çıkarmayacaktır!”** (Yusuf Suresi 89-90 Mahmut Kısa Meali)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- ▶ (Kardeşleri:) **“Allah'a yemîn olsun, muhakkak ki Allah, seni bize üstün kıldı; hâlbuki şübhesiz (biz) elbette hatâ eden kimseler olmuştuk” dediler.**
- ▶ (Yûsuf) dedi ki: **“Bu gün (benim tarafımdan) size bir kınama (bir başa kakma)yok! Allah sizi affetsin! Çünkü O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”** (Yusuf Suresi 91-92)
- ▶ Sonrasında Yusuf aleyhisselam kendi gömleğini onlara verip onunla babalarının yüzünü sıvazlamasını söyledi. Böylece gözleri tekrar gören Hz. Yakub aleyhisselam ve tüm aile Yusuf aleyhisselam'ın yanına geldiler. Yusuf aleyhisselam hasretle ana-babasını bağrına bastı ve onları tahta çıkartıp oturttu. Hepsi hürmetle önünde eğildiklerinde ise şöyle dedi:
- ▶ **“Babacığım! İşte bu, evvelki rüyâmın ta'bîridir. Doğrusu Rabbim onu gerçek kıldı. Hem şübhesiz bana ihsanda bulundu; çünkü beni zindandan çıkardı ve şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirdi. Muhakkak ki Rabbim, ne dilerse çok hoş tedbîr edendir. Şübhesiz ki, Alîm (hakkıyla bilen), Hakîm (her işi hikmetli olan)ancak O'dur.”** (Yusuf Suresi 100)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

- Aziz-i Mısır olup anne babasıyla görüşen, kardeşleriyle barışıp bir araya gelen Hz. Yusuf (a.s) en saadetli ve ferahlı o anında bu kıssanın en parlak ve güzel kısmı olan o duasını söyledi:
- ***“Ey Rabb'im; hükümranlığı bana sen bahşettin ve olayları yorumlama bilgisini bana sen öğrettin. Ey gökleri ve yeri yaratan; bu dünyada da, âhirette de benim dostum, yardımcım sensin! Bir Müslüman olarak canımı al ve beni, salih kullarının arasına kat!”***
(Yusuf Suresi 101)
- Böylece bizim nazarlarımızı da dünyevi her türlü lezzet ve saadetten daha cazibedar olan ebedi saadete ve öteki aleme çevirdi. Rabbim bizleri salih kulları arasında ebedi saadete rızıklandırırın. Amin.

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

Kurani Mesaj:

- ▶ Hased etmemek kadar, hasede mâruz kalmaktan sakınmak için tedbirli olmak da gerektir. Zira Yusuf aleyhisselam babasına rüyasını anlattığında babası onun nasıl yüksek ve şerefli bir makama mazhar olacağını anlamış ve rüyasını kardeşlerine anlatmamasını istemişti.
- ▶ Nitekim Allah Resulü sallâllâhu aleyhi ve sellem de, bu hususta şöyle buyurmuşlardır:
- ▶ “İhtiyaçlarınızı elde etmede gizlilikten istifâde edin. Çünkü her nîmet sâhibine hased edilir.” (Süyûfî, *el-Câmiu's-Sağîr*, I, 34)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

Kurani Mesaj:

- ▶ Abileri Hz. Yusuf'u (a.s) kuyuya atıp terk etmişlerdi ama en sonunda onu Mısır'a Aziz olarak buldular.
- ▶ **“Allah ise, emrinde galibdir (dilediği herşeyi yapar); fakat insanların çoğu bilmezler.”**
(Yusuf Suresi 21)
- ▶ Hz. Yakub (a.s) oğullarına şehre farklı kapılardan girmelerini nasihat etmişti. Buradan Allah'a dayanmakla beraber sebepleri ittihaz etmenin öneminin de dersini alabiliriz.
- ▶ Hz. Yakub (a.s) musibetin darbesine maruz kalıp çileler çekse de hiçbir zaman Allah'ın rahmetinden ümidini kesmedi ve başına gelenleri sabırla karşıladı.
- ▶ **“Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin; doğrusu kâfirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden ümidini kesmez.”** (Yusuf Suresi 87)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

Kurani Mesaj:

- Yusuf aleyhisselâm kardeşlerinin yaptığı onca eziyet ve kötülüğe, hattâ kendisini öldürmeye kasdetmelerine rağmen şeytanın aralarına girdiğini söyleyerek onları affetmiştir.
- **“Doğrusu Rabb'im, bana büyük lütufta bulunmuştur. Çünkü beni zindandan kurtarmakla kalmadı, sizi tâ çöllerden (geçirip buralara kadar) getirdi; hem de şeytan, benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra!”** (Yusuf Suresi 100)
- Böyle diyerek aslında en başta babasından aldığı derse ve gerçek düşmana işaret etti, nazarlarımızı ona çevirdi. **“Zira şeytan insanın apaçık düşmanıdır”** (Yusuf Suresi 5)
- Kardeşlerinin tevbe edip, hatalarını kabul etmesi üzerine Yusuf aleyhisselam Rabbimizin şefkatini hatırlatmış ve şöyle demişti:
- **“Bugün sizi kınamak, ayıplamak yok! Eğer gönülden tövbe ederseniz, Allah sizi affedecektir. Çünkü O, merhamet edenlerin en merhametlisidir.”** (Yusuf Suresi 92)

YUSUF ALEYHİSSELAM'IN KARDEŞLERİ

Kurani Mesaj:

- ▶ Ayrıca Yusuf aleyhisselam'ın kardeşleri vasıtasıyla da Őunu öğreniyoruz ki; tevbe kapısı samimi Rabbine dönüp pişman olanlara her zaman açıktır.
- ▶ ***“Ey nefisleri aleyhine (günah işlemekle ömürlerini) isrâf eden kullarım!(Günahlara bulaŐtıktı diye) Allah'ın rahmetinden ümid kesmeyin! Şübhesiz ki Allah, bütün günahları bağıŐlar!” Doğrusu, Gafûr (çok bağışlayan), Rahîm (kullarına çok merhamet eden)ancak O'dur.”*** (Zümer Suresi 53)